

Kázeň z evanjelických Služieb Božích s **VP** v Bratislave (NK), 25. 2. 2024, **8.30/10.00**, 2. pôstna nedeľa, ES: **80, 83, (VP 296), 490 , A 31**

Matúš 15, 21 - 28: „²¹ Potom odišiel Ježiš a utiahol sa do krajov Týru a Sidonu. ²² A hľa, kanaánska žena prišla z oných končín a kričala: Zmiluj sa nado mnou, Pane, Syn Dávidov! Dcéra sa mi strašne trápi, posadnutá démonom. ²³ On jej však neodpovedal ani slovo. I pristúpili učenici a prosili Ho: Odbav ju, lebo kričí za nami. ²⁴ Odvetil: Ja som poslaný len k strateným ovciam domu izraelského. ²⁵ Ale ona prišla, padla Mu k nohám a prosila: Pane, pomôž mi! ²⁶ On však odvetil: Nie je dobré vziať deťom chlieb a hodiť šteňatám. ²⁷ Odpovedala Mu: Áno, Pane, ale veď aj šteňatá jedávajú z omrviniek, ktoré padajú zo stola ich pánov. ²⁸ Na to jej povedal Ježiš: Ó, žena, veľká je tvoja viera. Nech sa ti stane, ako chceš! A ozdravela jej dcéra v tú hodinu.“

Milí bratia, milé sestry!

Nám, súčasným ľuďom, sa môže zdať, že zle počujeme. Veď **Ježiš** v prevažnej časti tohto príbehu, nepôsobí ako láskavý a obetavý

záchranca, ale skôr ako ignorant, náboženský povýšenec či dokonca niekto s hrubým a krutým zaobchádzaním. **Počína si tak, ako by sme to od Neho vonkoncom nečakali:** chladne, bez súcitu a milosrdenstva.

Žena Ho tri razy pokorne prosí o pomoc pre svoju trápiacu sa, chorú dcéru. **A On?** Ježiš jej najprv ani len neodpovie. **Tvári sa, ako by bola vzduch**, akoby jej ani nebolo. Potom jej odvetí, že prišiel iba pre Boží ľud izraelský, ku ktorému ona nepatrí. A napokon ju prirovná k šteňatám. **V súťaži galantnosti by z nášho pohľadu Ježiš celkom prepadol.** Áno, pri Ježišových odpovediach prosiacej žene sa nám, dnešným ľuďom, môže javiť, že zle počujeme.

To isté - že zle počujú - sa zdalo aj Ježišovým súčasníkom. Avšak z celkom iného dôvodu, akým sú nami videné údajné Ježišove nedostatky v džentlmenskej konverzácii s dámou. Príčinou, prečo sa Ježišovým súčasníkom mohlo zdať, že zle počujú bol fakt, **že sa s tou ženou vôbec zaoberá.** Veď bola **Kanaánka!** Prapredkovia Kanaáncov boli nepriateľmi Izraela.

Kanaánc/ka bol pre Židov termín pre **pohanov**. Tých Židia považovali za nábožensky nečistých. Nazývali ich psami. Nazdávali sa, že šance, aby pohania uverili v živého Boha nie sú väčšie, ako šance psov. Stručne a jasne: **kanaánska žena patrila k tým, s ktorými Izraelec tej doby nechcel mať absolútne nič spoločné.**

Chýr o Ježišovi, Jeho mocných skutkoch, sa však dostal aj na pohanské územie okolia miest Týru a Sidonu. Badať to aj na tom, ako Kanaánka Ježiša oslovuje: „Zmiluj sa nado mnou, Pane, **Syn Dávidov!**“ Úctivo a úpenlivo volá, ako by pred sebou mala kráľa a dúfala, že bude vypočutá. **Miluje svoju dcéru, ktorá potrebuje pomoc, a preto sa odvažuje Ježiša prosiť, hlasno na Neho volať.** Jej nástojčivosť vyburcuje k prosbe aj učeníkov. No oni **prosia Ježiša s úplne iným motívom, ako Kanaánka.** Kým **ju k prosbe motivuje materinská láska a starosť o zdravie a život jej dcérky, učeníci prosia Ježiša ako tí, ktorí chcú mať pokoj:** „Odbav ju, lebo kričí za nami.“ Umlč ju! Vyhovej jej alebo urob čokoľvek, len nech sa jej už zbavíme, nech máme kl'ud!...

Žena prosí, aj učeníci prosia, no **nie je prosba, ako prosba: Kanaánka sa vlastne modlí. Skláňa sa pred Ježišom. A jej slová: „Pane, zmiluj sa! sa neskôr stali súčasťou kresťanských Služieb Božích. V cirkvi podnes zaznieva Kanaánkine: „Pane, zmiluj sa!“ „Kyrie, eleison!“** Učeníci chcú mať len pohodlie, pokoj, nebyť rušení. Povedané dnešnou rečou: **Niektorí ľudia nepatriaci do cirkvi, sa modlia vrúcnejšie a úprimnejšie, ako tí v cirkvi.**

Vráťme sa však k **Ježišovi**. Sprvoti žene neodpovedal ani slovo. Tým jej aj nám ukazuje, že **nie je poslíčkom, nie je naším sluhom, ktorý nám musí byť neustále k dispozícii. Ježiš je náš Pán a Boh.** On sám rozhoduje, kedy a ako nám pomôže. Najmä chce, aby sme k Nemu prichádzali s úprimnou a vytrvalou vierou.

Možno máte skúsenosť s tým, keď Pán mlčí. Zdá sa, že sa vám otočil chrbtom a nechce pomôcť. Ale On samozrejme chce pomôcť. No najprv **nás chce učiť trpezlivosti**

a umožniť rast dôvery v Neho. Chce pomôcť, ale vo svojom čase a svojím spôsobom. Túto lekciu sa museli naučiť aj Jeho vtedajší učeníci. Boli netrpezliví, chceli mať rýchlo znova svoj pokoj. Preto Ježiša prosia: „Odbav ju, lebo kričí za nami.“ **Učeníci sú netrpezliví, ale Kanaánka nie. Neodradí ju Ježišovo mlčanie ani netrpezlivé slová učeníkov. Naďalej prosí Ježiša o pomoc pre svoju dcéru.**

Keď Ježiš hovorí: „*Ja som poslaný len k strateným ovciam domu izraelského*“, vyjadruje tým presvedčenie zákonníkov v Izraeli. Oni očakávali Mesiáša predovšetkým pre svoj národ. Ježiš dáva túto odpoveď, lebo chce podrobiť skúške vieru svojich učeníkov a vieru kanaánskej ženy. Majú sa dozvedieť, že **Syn Dávidov prišiel pre všetky národy zeme.** Pán Boh to už predpovedal prostredníctvom proroka Izaiáša (49, 6): „*Málo mi je, že si mi služobníkom na pozdvihnutie kmeňov Jákobových a na navrátenie zachránených z Izraela. Urobím ťa svetlom národov, aby moja spása siahala až po koniec zeme.*“ A sám Pán Ježiš svedčil farizejovi Nikodémovi: „*Tak Boh miloval svet (celý svet*

so všetkými jeho národmi!), že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho“ (J 3, 16). Vieme, že Ježiš pretým pomohol pohanovi – stotníkovi z mesta Kafarnaum (Mt 8, 5 – 13). Vidíme, že **keď sa Ježiš tvári, že nie je zodpovedný za ľudí z cudzích národov, počína si ako múdry učiteľ, ktorý vyzýva svojich žiakov, aby mu odporovali – protirečili a dali správnu odpoveď.** Učeníci síce nepovedia nič, ale **kanaánska žena naďalej úpenlivo prosí Ježiša o pomoc a neprestáva v Neho dúfať.**

On jej hovorí: „*Nie je dobré vziať deťom chlieb a hodiť šteňatám.*“ Povedané inak: Nezaslúžiš si chlieb Božej dobroty, blízkosti, pomoci. Tá mieri inam, k Božím deťom. Táto odpoveď platí pre všetkých ľudí a všetky národy. **Nik z nás si nezaslúži Ježišovu pomoc. Všetci sme svojím hriechom Pána Boha sklamali** a nie sme hodní nazývať sa Jeho deťmi. Pavel o tom píše: „*...aby sa všetky ústa zapchali a celý svet bol vinný pred Bohom, pretože zo skutkov zákona nebude ospravedlnený pred Ním ani jeden človek... všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej*“ (R 3, 19n.23). Ján zdôrazňuje (1J

1, 8): „Ak hovoríme, že nemáme hriech, sami seba klameme a nie je v nás pravda.“

Pán Ježiš nám pripomína náš hriech len preto, lebo chce vyvolať našu vieru. Keď si totiž uvedomíme svoj hriech a jeho dôsledky, pochopíme, že **potrebujeme Spasiteľa, ktorý nás zbaví viny.** Preto – ako Kanaánka sa neurazila a neodišla od Ježiša – nasledujme ju v tom a spolu s ňou vyznajme: **Pane, to, čo o mne hovoríš, je pravda. Netvrdím, že mám právo na Tvoju pomoc, že si zaslúžim šťastie a zdravie, no predsa Ťa prosím o milosť, aj omrvinky chleba Tvojej dobroty mi stačia.**

Ježiš rozpoznáva pokornú, pravú, vieru. Žene vraví: „*Velká je tvoja viera. Nech sa ti stane, ako chceš!*“

K tejto viere smeruje aj nás. K viere, ktorá sa nedá odradiť, ani keď Pán mlčí. K viere, ktorá dúfa, že u Ježiša nájde pomoc. On nám už pomohol tým, že za nás zomrel na kríži a získal nám odpustenie našich hriechov.

Môže sa stať, že keď Ho prosíme o pomoc, Ježiš mlčí. Ale On nám chce pomôcť: vo správnom čase a svojím spôsobom. Dôverujme Jeho plánu.

V krste sme boli prijatí za Božie deti. Smieme (aj dnes) prijímať dary z Jeho stola. A ak **už omrvinky Pánovej lásky dokázali spôsobiť, že prosba kanaánskej ženy bola splnená, o čo väčšiu moc musí mať chlieb života, ku ktorému sme pozvaní vo Večeri Pánovej?** Amen.

S použitím: Jiří Mrázek: Evangelium podle Matouše - ČEK k NZ, svazek 1 (vyd. CBS AVČR a UK v Praze ve spolupráci s ČBS, Praha 2011), Jana Hofmanová, kázeň na Mt 15, 21 - 28 v: Provázky víry (vyd. Kalich, Praha 2015), Průvodce životem - Matouš (vyd. IBS a Luxpress, Praha 1997, s myšlenkami Matthiasa Kriesera a Wolfganga Schmidta (FB 2021 /26. 9./): Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár